

'Schweinchen Schlau' kan harten niet beroeren

Duitse taalvondsten #8

Columns - 16 december 2022 - Auteur: Inge Jooris

De Duitse bondskanselier Olaf Scholz wordt veelvuldig getrakteerd op koosnaampjes. Een kleine bloemlezing: *Einzelgänger* (eenling), *dröger Aktenfresser* (droge papiervreter), *Zauderer* (treuzelaar), ... Als Belg, het land van de Smurfen, hou ik ook wel van *Schlumpfhaft*. Hoe je dat moet smurfen, dat smurf je even goed als deze smurf.

Het was in het nieuwsmedium die Zeit dat ik voor het eerst de vergelijking met *Schweinchen Schlau* las. *Schweinchen Schlau* is het slimme varkentje dat een huis uit steen bouwt en zo, in tegenstelling tot de andere twee varkentjes die liever plezier maken dan stevige huizen bouwen, wel de boze wolf kan buiten houden.

Eerlijk gezegd, dat lijkt me een compliment. In deze verwarrende tijden met een oorlog op Europees grondgebied, een knoert van een energiecrisis, een klimaatverandering die steeds meer slachtoffers eist en al onze zekerheden omver kegelt, heb je toch liever een leider die slim is dan plezier maakt. Toch was het niet zo complimenteuz bedoeld.

Scholz wordt verweten een *Besserwisser* (betweter) te zijn, iemand die zich liever baseert op feiten dan emoties, tot zelfs het autistische af. En als hij al eens lacht, wordt dat omschreven als: sibillijns, raadselachtig, ondoorgrondelijk. Tijdens zijn tussenkomsten rijgt hij de woorden aan elkaar zonder al te veel ritme en klemtonen.

Duitsers houden van creatief zijn met taal. In deze rubriek belicht de Vlaamse Inge Jooris creatieve woordvondsten uit de Duitse actualiteit. Vandaag de vele, weinig flatteuze, bijnamen voor de nieuwe kanselier Scholz.

Terwijl zijn voorgangster Angela Merkel graag de violen op voorhand stemde, speelt Scholz liever de eerste viool op zijn eentje. Overleg is niet zijn sterkste punt. Zijn *Zeitenwende*-speech met de beslissing om 100 miljard euro extra te investeren in het Duitse leger, kwam voor de meeste regeringsleden, en voor zowat alle parlementsleden, uit de hemel vallen. De [Doppelwumms](#), de 200 miljard euro om de Duitsers doorheen de energiecrisis te loodsen, deed de andere

Europese regeringsleiders naar adem happen. Deze beslissing hadden ze niet zien aankomen; wat zou het betekenen voor hun concurrentiepositie en stijgende inflatie? Zoiets zou nooit gebeurd zijn met Angela Merkel, klonk het.

Toen de Chinese leider Xi Jinping opnieuw werd verkozen, haastte Scholz zich naar China om zijn respect te betuigen. De Franse president Emmanuel Macron die liever samen de Europese belangen was gaan behartigen, liet hij bedremmeld achter op de stoep van het Elysée. In de krant der Tagesspiegel verklappen meerdere regeringsbronnen dat Olaf Scholz niet houdt van Brussel noch van de EU-commissie en altijd sceptisch is over Frankrijk.

Nochtans denkt Scholz geregeld en graag na over de toekomst van Europa. Zo pleit hij voor een Europees luchtverdedigingssysteem, het Sky-shieldinitiatief, en wil hij meer Europese besluitvorming bij meerderheid. Toch lijkt hij van Europese samenwerking geen hoofdzaak te willen maken: de belangen van Duitsland komen eerst.

In haar analyse over één jaar Scholz aan het roer, kopt Tagesschau op haar website: *'Kein Wohlfühlkanzler'*. Bij Scholz moet je niet zijn voor een troostende schouder, een empathische knik, een hart onder de riem. Neen, na *Mutti Merkel* komt zeker niet *Vati Scholz*. Liever verstopt hij zich achter zijn lederen aktentas (Merk Bree) die hij veertig jaar geleden kocht als advocaat-stagiair. In die tas steken kranten, dossiers, een leesbril en altijd een non-fictieboek.

Voor ons Belgen is een regering met slechts drie partijen een godsgeschenk

Kanselier Scholz is een boekenverslinder. Boeken vormen zijn kijk op de wereld, ze helpen hem het grote geheel te zien. Met elk boek, zegt hij in *Der Spiegel*, komt er een nieuwe laag bij in zijn wereldbeeld. Daarnaast leest hij ook nog zeven kranten volledig door, dus niet alleen het politieke nieuws. Als 's ochtends het krantenoverzicht van zijn persdienst in zijn mailbox binnenrolt, weet hij al lang wat er in staat.

De niet zo fraaie omschrijvingen die de ronde doen, verhullen niet dat Scholz een man van daden is. Het *Bürgergeld*, het minimumloon, volle gasvoorraden, de beslissing om de drie laatste kerncentrales langer open te houden, de steunmaatregelen, ...hij heeft zeker niet stilgezeten het voorbije jaar. Voor ons Belgen is een regering met slechts drie partijen een godsgeschenk (op dit moment maken zeven partijen deel uit van onze federale regering), voor de Duitsers is het terra incognita en dus aftasten. Tot nu toe is Scholz er steeds in geslaagd stappen vooruit te zetten, ondanks de soms hevige strubbelingen binnen zijn

coalitie.

Toch kwam in de laatste peiling naar voren dat slechts 26% van de Duitsers tevreden zijn met het werk van bondskanselier Scholz. 'Abgekanzlert,' was de beenharde kop van het weekblad Der Spiegel. In het uiterst interessante boek 'The Political Brain' wijst professor Drew Weston op het belang van emoties in de politiek. Hij stelt dat als in de politiek rede en emotie met elkaar in botsing komen, de emotie altijd wint. Misschien kan dat boek een plaatsje krijgen in de zwarte, lederen aktentas van kanselier Scholz. Een sluw varkentje dat wil herverkozen raken, kan maar beter de harten van de mensen leren beroeren.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/52781/schweinchen-schlau-kan-harten-niet-beroeren>